

DUURZAME ONTWIKKELING 10 JAAR NA RIO

FRDO bereidt symposium voor over kloof tussen verbintenissen en beleid

In 2002, 10 jaar na de Rio-conferentie, organiseren de Verenigde Naties de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling. Ter voorbereiding van de top worden verscheidene evaluaties van de overeenkomsten inzake duurzame ontwikkeling uitgevoerd. In dat verband organiseert de FRDO op 14 juni 2001 een nationaal symposium over de uitvoering van de Rio-verbintenissen in België. De raad wil naar voren brengen wat volgens zijn leden de belangrijkste hinderpalen zijn om duurzame ontwikkeling in België in de praktijk te brengen. De raad wil ook voorstellen ter verbetering formuleren.

Tien jaar na de Conferentie van de Verenigde Naties over Milieu en Ontwikkeling, die in 1992 in Rio de Janeiro plaatsvond en ook wel *Top van de Aarde* werd genoemd, organiseren de VN de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling. Die *Top van de Aarde 2002* of *Rio+10* zal op een nog te bepalen datum in 2002 in het Zuid-Afrikaanse Johannesburg plaatsvinden. De top is onder meer bedoeld om een stap vooruit te zetten in de uitvoering van de overeenkomsten inzake duurzame ontwikkeling. Ter voorbereiding van de top zullen op verscheidene niveaus - lokaal, nationaal, regionaal en internationaal - evaluaties van de overeenkomsten inzake duurzame ontwikkeling worden uitgevoerd.

Rio+10 in België

Ook de nationale raden voor duurzame ontwikkeling werken mee aan de evaluatie van de verbintenissen inzake duurzame ontwikkeling. Met een beoordeling door de diverse belanghebbenden, een *multi-stakeholder assessment*, willen de raden tot Rio+10

bijdragen. In dat verband zal de FRDO een nationaal symposium organiseren om de uitvoering van de Rio-verbintenissen in België te evalueren. Het symposium zal in Brussel plaatshebben op donderdag 14 juni 2001. Het is de bedoeling van de raad om alle belanghebbenden actief bij het symposium en bij de voorbereiding ervan te betrekken. Naast leden van de raad zullen zeker ook vertegenwoordigers van de federale regering en experts van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en van het Federaal Planbureau deelnemen.

Volgens de FRDO beschikt België met de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het

federale beleid inzake duurzame ontwikkeling over een behoorlijk institutioneel kader. Toch gaapt er ook in ons land een kloof tussen onze internationale verbintenissen en het reële beleid. Het is de opdracht van het Federaal Planbureau om in het tweejaarlijks federaal rapport het beleid inzake duurzame ontwikkeling inhoudelijk te evalueren. De FRDO wil op het Rio+10-symposium een andere soort van evaluatie presenteren. Als breed samengestelde adviesraad wil de FRDO naar voren brengen wat volgens zijn leden de belangrijkste hinderpalen zijn om duurzame ontwikkeling in België in de praktijk te brengen. De raad wil ook voorstellen ter verbetering formuleren.

Het FRDO-symposium over Rio+10 vindt plaats op donderdag 14 juni 2001 in het Paleis voor Congressen te Brussel. Eind april zult u een uitnodiging en het programma ontvangen.

Rio+10 op het internet

<http://www.un.org/rio+10/> : de officiële website van de Verenigde Naties over *Rio+10*

<http://www.earthsummit2002.org/> : website ter voorbereiding van de *Top van de Aarde 2002*, door *UNED Forum*, met medewerking van onder meer *Sustainable Development International*

<http://www.ncsdnetwork.org/rio10/> : website van het wereldwijde netwerk van nationale raden voor duurzame ontwikkeling

Regering apprecieert werk van FRDO

De FRDO bracht in 2000 vijftien adviezen uit, veertien op verzoek van de federale regering en een op eigen initiatief. Aan het einde van het jaar vroeg de raad aan de betrokken ministers hoe ze met de adviezen rekening hebben gehouden. In het algemeen krijgt de raad waardering voor zijn werk.

In juli 2000 keurde de federale regering het eerste *Federaal plan inzake duurzame ontwikkeling* goed. Over het voorontwerp van het plan formuleerde de FRDO in het voorjaar een uitgebreid en gedetailleerd advies. Voor veel punten uit het plan volgde de regering het advies van de raad. Voor een aantal punten week ze af van het advies. Over die afwijkingen ontving de raad in september al een document van ruim twintig bladzijden. De wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling verplicht de regering immers om de afwijkingen van het advies van de raad te motiveren. In een reactie drukte de FRDO zijn tevredenheid uit over de goedkeuring van het plan. De raad trad niet opnieuw in discussie over het plan, maar drong wel aan op een ruime bekendmaking, een parlementair debat en voldoende middelen om het plan uit te voeren.

Afwijkingen motiveren

In zijn advies van 28 november 2000 over de aanpassing van de wet inzake duurzame ontwikkeling stelde de FRDO voor dat de regering de motieven voor het eventueel afwijken van de adviezen zou opnemen in een jaarlijks rapport aan het parlement en de raad. Aan de ministers die in 2000 om een advies verzochten, vroeg de raad alvast in hoeverre ze de adviezen hebben gevolgd. Staatssecretaris Deleuze en vertegenwoordigers van drie andere regeringsleden gaven uitleg tijdens de eerste algemene vergadering van 2001.

Staatssecretaris Deleuze, die zowel voor Energie als voor Duurzame

Ontwikkeling bevoegd is, waardeert de adviezen van de FRDO. Vaak behandelen de adviezen ingewikkelde en gevoelige onderwerpen en de brede samenstelling van de raad maakt de adviesformulering wel rijker, maar niet altijd gemakkelijker. In het algemeen acht Deleuze de adviezen over energie en klimaat nuttig voor de bepaling van de standpunten die België op het internationale niveau inneemt. Deze adviezen zijn ook waardevol voor het Belgisch beleid inzake energie en klimaat, zowel om de doelstellingen als om de middelen vast te leggen.

Klimaat en energie

Deleuze, die in 2000 vier adviezen aan de FRDO vroeg, ging ook in op drie vroegere adviezen van de raad. De staatssecretaris verwees eerst naar het advies uit 1998 over de uitvoering in België van het Protocol van Kyoto inzake de beperking van emissies van broeikasgassen. De ratificatie van het protocol door de Europese Unie is voor hem een prioriteit. In 2002 zou die ratificatie een feit moeten zijn. Voorts vindt Deleuze het belangrijk dat het klimaatbeleid op Europees niveau sterker wordt gecoördineerd. Hij wees erop dat België momenteel aan een nationaal klimaatplan werkt, met als doel aan de eisen van Kyoto te voldoen.

Vervolgens kwamen twee adviezen uit 1999 aan bod: over fiscaliteit in het kader van het klimaatbeleid en over de flexibiliteitsmechanismen van het Protocol van Kyoto. Deleuze herinnerde aan de belastinghervorming van de regering. Verschuivingen in de belastingen moeten leiden tot minder lasten op arbeid en moeten bijdragen tot

rationeel energieverbruik. Tegelijk moeten andere instrumenten worden ingezet, zoals informatie en sensibilisatie, sectorakkoorden en flexibiliteitsmechanismen. Met het advies over dat laatste onderwerp hield de staatssecretaris rekening bij de onderhandelingen die in november 2000 in het kader van het klimaatverdrag plaatsvonden.

In 2000 formuleerde de FRDO een advies over het *Groenboek over de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie*. De regering verwerkte dit advies in haar antwoord op de vragen van de Europese Commissie. Ook wat het advies over domeinconcessies voor offshorewindmolens betreft, is Deleuze van oordeel dat de regering de meeste aanbevelingen van de raad heeft overgenomen.

Wet duurzame ontwikkeling

Ten slotte gaf staatssecretaris Deleuze een toelichting over zijn voorstellen aan de regering om de wet inzake duurzame ontwikkeling aan te passen. Hij beklemtoonde dat hij met zijn voorontwerp van wet de kern van de bestaande wet – die het plan, het rapport en de adviezen omvat – wil versterken. In het algemeen is het oordeel over deze wet immers positief. Sommige concrete voorstellen van de FRDO om de wet te wijzigen, heeft Deleuze overgenomen, bijvoorbeeld de toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de raad en de oprichting van een fonds om activiteiten in het kader van de wet te subsidiëren. Op andere punten volgt de staatssecretaris de raad niet. Zo wenst hij niet te raken aan de samenstelling van de raad. Daaraan iets veranderen, zou volgens hem onvoorzichtig zijn.

Leefmilieu

Van de vijftien adviezen die de FRDO in 2000 uitbracht, werden er acht gevraagd door Magda Aelvoet, de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.

Verscheidene adviezen hadden betrekking op de omzetting van Europese richtlijnen in Belgisch recht. De minister zal er bij de Europese Unie voor pleiten de regels over gevaarlijke stoffen en preparaten niet langer via richtlijnen aan te passen aan de stand van de techniek, maar dat voortaan via verordeningen te doen. Verordeningen moeten immers niet in nationaal recht worden omgezet. Dit zou ook de FRDO enig werk besparen.

Vaak behandelen de adviezen ingewikkelde en gevoelige onderwerpen en de brede samenstelling van de raad maakt de adviesformulering wel rijker, maar niet altijd gemakkelijker.

Het verdeelde advies over de verpakkingsnormen van het Europees Comité voor Normalisatie is volgens minister Aelvoet een voorbeeld van een moeilijk dossier. Het advies maakte enkele meningsverschillen tussen de ondernemingen en de milieubeweging duidelijk. De minister kondigde ook aan dat de herziening van de verpakkingsrichtlijn een prioriteit is van het Belgisch voorzitterschap van de

Europese Unie in de tweede helft van 2001.

Begin april 2000 nam de FRDO een advies aan over het *Voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon*. De Federale Diensten voor het Leefmilieu maakten een gedetailleerd overzicht van hoe ze in het ontwerpplan met dit advies rekening hebben gehouden. Een deel van het advies handelde over bevoegdheden van de gewesten. Die opmerkingen werden niet in het federale ontwerpplan opgenomen. Van de relevante opmerkingen werden er twee derden in het ontwerpplan verwerkt en een derde komt voor latere opname in aanmerking. Slechts een opmerking werd verworpen.

De FRDO formuleerde voorts een advies over het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie. De algemene vergadering van juni keurde dit advies goed. Op verzoek van minister Aelvoet, na een vraag van de Europese Commissie, organiseerde de FRDO in mei, samen met de Federale Diensten voor het Leefmilieu, een nationale raadpleging over de inzet van dit programma. Alle aanbevelingen van de FRDO werden in de Belgische voorstellen aan de Europese Unie opgenomen.

Andere adviezen

Aan staatssecretaris Boutmans gaf de FRDO in 2000 een advies over *Kwaliteit in solidariteit. Partnerschap voor duurzame ontwikkeling*. De raad noemde deze beleidsnota Ontwikkelingssamenwerking een interessant document, maar wees ook op het gebrek aan concrete beleidsvoorstellen. Als reactie schreef het kabinet van de staatssecretaris in februari 2001 een uitvoerig werkdocument met een eerste overzicht van realisaties na anderhalf jaar werk. Het document bevat talloze verwijzingen naar het advies. De staatssecretaris kondigt onder meer aan dat alle strategienota's voor de directe bilaterale samenwerking – waarover de FRDO zijn advies moet geven – tegen midden 2002 moeten klaar zijn. Het document bevat ook cijfers over de geplande uitgaven tot en met 2003. Als die cijfers werkelijkheid worden, zal dat de sterkste stijging ooit zijn in een regeerperiode.

Minister Picqué ten slotte, die onder meer bevoegd is voor Economie, vroeg een advies over de kabels in de Noordzee. Hij liet weten aan de raad dat het betreffende ontwerp van koninklijk besluit op basis van het advies werd aangepast. Een regeringswerkgroep bespreekt momenteel nog de aangepaste tekst. ■

SEMINARIE ENERGIE EN KLIMAAT

Rekening houden met verscheidene economische modellen

De werkgroep energie en klimaat van de FRDO organiseerde op 2 februari 2001 een seminarie over economische modellen in het kader van het energie- en klimaatbeleid. Een van de besluiten was dat deze modellen elkaar in zekere mate aanvullen en dat beleidsbeslissingen met verscheidene modellen rekening moeten houden.

De FRDO organiseerde dit seminarie in het kader van het nationaal klimaatplan dat staatssecretaris Deleuze momenteel voorbereidt. Zeventig personen namen eraan deel. Het seminarie had een dubbel doel. Ten eerste brachten de sprekers informatie aan. Ze presenteerden diverse

economische modellen waarmee de gevolgen van mogelijke beleidsbeslissingen voor de economie en het energieverbruik kunnen worden nagegaan. Ten tweede leidde het seminarie tot een levendig en opbouwend debat tussen wetenschappers en vertegenwoordigers van de burgermaatschappij.

In de besluiten kwam naar voren dat het vooral belangrijk is om de beste combinatie van maatregelen te vinden. Men moet vermijden dat beleidsmaatregelen in een bepaalde sector in conflict staan met maatregelen in andere sectoren, want een dergelijk conflict verzwakt het totale resultaat van het beleid. Voorts moet het beleid met verscheidene modellen rekening houden. Deze modellen zijn immers in zekere mate complementair. Ook komt het erop aan de transparantie te vergroten. De democratie vereist dat de vooronderstellingen van de modellen expliciet worden gemaakt en dat de uitkomsten met elkaar kunnen worden vergeleken. ■

WERKGROEPEN

De werkgroepen bereiden de adviezen van de FRDO voor. Deze groepen hebben ook een forumfunctie: ze organiseren bijvoorbeeld studiedagen om de discussie over duurzame ontwikkeling te bevorderen.

De werkgroep *energie en klimaat* bespreekt momenteel het ontwerp van nationaal klimaatplan met het kabinet van staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling Deleuze.

De werkgroep *federaal plan* bekijkt de voorbereiding van de strategie voor duurzame ontwikkeling van de Europese Unie en zal daarover een advies formuleren. Daarnaast bereidt deze groep, samen met de werkgroep *internationale betrekkingen*, een

symposium over Rio+10 voor. Dit symposium zal plaatsvinden in Brussel op 14 juni 2001.

De ad-hocwerkgroep *genetisch gewijzigde organismen* bereidt een advies voor over genetisch gewijzigde organismen (GGO's) en derde wereld. Op 26 en 27 maart 2001 organiseert de groep een seminarie over GGO's, derde wereld en wetenschappelijk onderzoek.

De werkgroep *productnormen* werkt aan adviezen over een aanpassing van Belgische wetgeving inzake gevaarlijke stoffen aan de EU-richtlijn terzake, over brandstoffen en over tributyltin. De groep zal zich ook buigen over het "Groenboek geïntegreerd productbeleid" van de Europese Commissie.

De werkgroep *sensibilisatie en communicatie* bereidt de voortzetting voor van de educatieve website over duurzame ontwikkeling "Billy Globe". De groep werkt ook aan het communicatiebeleid van de raad.

De werkgroep *wetenschappelijk onderzoek duurzame ontwikkeling* zal tijdens de volgende maanden een advies voorbereiden over het witboek van de Europese Unie over de "Strategie voor een toekomstig beleid voor chemische stoffen". ■

NIEUWE PUBLICATIES ADVIEZEN FEBRUARI 2001

De algemene vergadering van de FRDO keurde op 6 februari 2001 vijf adviezen goed.

- Advies over TRIPs en biodiversiteit.
- Advies over de omzetting van de EU-biotechnologierichtlijn in Belgisch recht.
- Advies over gevaarlijke stoffen en preparaten (26ste aanpassing EU-richtlijn).
- Advies over een voorontwerp van KB betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie

over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's.

- Advies over een voorontwerp van KB houdende het verbod van het op de markt brengen van fosfaat-houdende textielwasmiddelen bestemd voor huishoudelijk gebruik.

U kunt deze adviezen verkrijgen op het secretariaat van de FRDO. Alle publicaties staan ook op de website van de raad (<http://www.belspo.be/frdocfdd/>).

FRDO
Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling
Aduatukersstraat 71-75
B-1040 Brussel
Telefoon: +32-0-2 743 31 50
Fax: +32-0-2 743 31 59
E-mail: mail@frdo-cfdd.fgov.be
Website: <http://www.belspo.be/frdocfdd/>

De FRDO geeft adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling. De Raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

Overname van artikelen uit FRDO-Info met bronvermelding is toegestaan

Gedrukt op chloorvrij gerecycleerd papier
Verantwoordelijke uitgever: Jan De Smedt